Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark

2027 – 2039

Høringsutkast

Høringsutkastet vedtatt sendt på høring av fylkesutvalget 10. november 2026 (sak 90/26)

Innhold

Innledning 3

Formål 3

Kunnskapsgrunnlag 5

Plantemaer, overordnede samfunnsmål og strategier 7

Plantema 1: Bosetting og levende lokalsamfunn 7

Plantema 2: Motstandskraft og tillit 8

Plantema 3: Forsyningssikkerhet og infrastruktur 10

Plantema 4: Næringslivets rolle og sivilt-militært samarbeid 11

Oppfølging og iverksetting av planen 13

Definisjoner 14

Aktører 15

Innledning

Utarbeidelse av regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark er forankret i plan- og bygningslovens bestemmelser om regional planlegging. Plan og bygningsloven del III kapittel 7 og 8

Plan- og bygningslovens § 8-3 sier følgende om utarbeiding av regional plan:

> *Ved utarbeiding av regional plan skal regional planmyndighet samarbeide med berørte offentlige myndigheter og organisasjoner. Statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak.*

En regional plan som er vedtatt i fylkestinget, skal i henhold til plan- og bygningslovens § 8.2 legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen.

Planprogrammet, som fylkesutvalget vedtok i sak 147/25, gir de konkrete føringene for hva som er formålet med planen, hvilke temaer planen skal omhandle og opplegget for medvirkning i planarbeidet.

I Utviklingsplan for Finnmark – Regional planstrategi 224-2028 beskrives et utfordringsbilde som vektlegger endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen etter Russlands angrep på Ukraina i 2022, nasjonale utredninger og strategier som følger av en endret sikkerhetspolitisk virkelighet, nasjonale risiko- og trusselvurderinger, FylkesROS for Troms og Finnmark samt NATOs sju grunnleggende forventninger til motstandsdyktighet i det sivile samfunnet.

Andre viktige forutsetninger er den negative demografiske utviklingen i Finnmark med nedgang i befolkning i de fleste kommunene, en befolkningssammensetning med stadig flere eldre og færre yngre innbyggere og mangel på arbeidskraft.

Formål

Hensikten med denne regionale planen er et langsiktig, helhetlig og samlende utviklingsarbeid som skal bidra til å styrke finnmarkssamfunnets robusthet og motstandskraft i møte med den utfordrende sikkerhetspolitiske situasjonen.

Planen skal gi en langsiktig ramme for koordinert handling på tvers av sektorer, myndighetsnivåer og geografi i Finnmark.

Planen svarer på en grunnleggende endret sikkerhetssituasjon i Europa etter Russlands fullskalainvasjon av Ukraina. Som Norges grenseregion mot Russland står Finnmark overfor komplekse og uforutsigbare utfordringer, inkludert hybride trusler som cyberangrep, sabotasje og desinformasjon.

Disse utfordringene påvirker samfunnet som helhet, og krever vedvarende og koordinert regional samfunnsutvikling.

Ambisjonen er at planen skal styrke samarbeid, relasjoner og felles situasjonsforståelse mellom organisasjoner og interessenter. Den vil støtte praktisk og mental egenberedskap, styrke tilliten i befolkningen og bidra til ny kunnskap. Planen følges av et fleksibelt handlingsprogram som skal utvikles og oppdateres jevnlig som følge av endring i risikobildet, ny kunnskap og de erfaringer vi gjør oss underveis i oppfølgingen.

Planen vil også gi Finnmark en sterkere, samlet stemme i dialog med nasjonale myndigheter for å sikre ressurser til regionale og nasjonale satsinger og initiativer i Finnmark. Planen vil omsette nasjonal beredskaps- og sikkerhetspolitikk til koordinert handling forankret i Finnmarks demokratiske institusjoner og våre lokale realiteter.

Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark er ikke en beredskapsplan som forteller hva vi skal gjøre dersom en krise oppstår. Ambisjonen er å skape en felles retning for langsiktig utvikling, beredskap og samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer i Finnmark. Den regionale planen skal bidra til økt nasjonal sikkerhet ved å styrke det sivile samfunnets motstandskraft som en del av totalforsvaret.

Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark:

- skal bidra til å styrke finnmarkssamfunnets robusthet og motstandskraft
- skal bidra til at vi
    - forstår og håndterer trusselbildet
    - styrker og bygge relasjoner mellom samfunnsaktørene
    - og bevisstgjør befolkningen
- gir en regionalpolitisk forankring av det langsiktige nasjonale utviklingsarbeidet og bringer dette arbeidet nærmere befolkningen i Finnmark
- gir en ramme for å snakke med en samlet stemme overfor nasjonale myndigheter
- gir grunnlag for å prioritere ressurser til viktige satsinger og tiltak

Kunnskapsgrunnlag

Planprogrammet viser hvordan en vesentlig skjerpet og uforutsigbar sikkerhetssituasjon i Europa skaper noen særskilte utfordringer og spesielle behov i Finnmark. Dette dreier seg blant annet om hvordan bruk av sammensatte virkemidler og Russland som dimensjonerende størrelse for norsk sikkerhet påvirker hele samfunnet i Finnmark.

Forsvarets langtidsplan, Totalberedskapsmeldingen, Nasjonal sikkerhetsstrategi og Nordområdestrategien beskriver bakteppet for hvorfor Finnmark trenger en regional plan for robusthet og motstandskraft.

I Nordområdestrategien peker regjeringen på Nordområdene som Norges viktigste strategiske område og slår fast at bosetting, aktivitet, sikkerhet og beredskap i Finnmark er av nasjonal betydning og en forutsetning for nasjonal sikkerhet og suverenitet.

Nasjonale trussel- og risikovurderinger fra norske sikkerhetstjenester (PST, E-tjenesten, NSM) har de siste årene i økende grad pekt på trusselen knyttet til sammensatt virkemiddelbruk fra spesielt Russland og Kina.

På regionalt nivå gir FylkesROS for Troms og Finnmark 2026 – 2029 ny, viktig og relevant kunnskap for arbeidet med den regionale planen og videre utvikling av handlingsprogrammet. Særlig relevant er analysen knyttet til sammensatte hendelser i en endret sikkerhetspolitisk situasjon.

Den regionale planen er utviklet gjennom en bred involvering av de regionale beredskapsaktørene, regionale og lokale myndigheter i en rekke sektorer, næringslivsrepresentanter samt organisasjonslivet og frivilligheten. Aktørene har bidratt med ytterligere sentrale kunnskapskilder, som bygger på en kombinasjon av nasjonale utredninger og strategier, regionale og lokale analyser, statistikk, forskning og erfaringsbasert kunnskap.

Gjennom prosessen er det identifisert fire plantemaer i den regionale planen:

1. Bosetting og levende lokalsamfunn
2. Motstandskraft og tillit
3. Forsyningssikkerhet og infrastruktur
4. Næringslivets rolle og sivil-militært samarbeid

Stabile og attraktive lokalsamfunn er en grunnleggende forutsetning for robusthet, beredskap og opprettholdelse av viktige samfunnsfunksjoner i hele fylket. Kunnskapsgrunnlaget for plantema *bosetting og levende lokalsamfunn* bygger særlig på analyser av demografisk utvikling, flyttemønstre, befolkningsframskrivinger, levekår, folkehelse og tjenestetilbud i Finnmark. Det omfatter også kunnskap om samfunnsutvikling i distriktene, tilgangen til arbeidsplasser, boliger, transport, utdanning og kulturtilbud, samt betydningen av frivillighet, lokal identitet og stedstilhørighet. Finnmark har helt unik historie, kulturmiljø og kulturarv. Kulturarv er ofte mål og virkemidler i krig- og konfliktsituasjoner samtidig som kulturarv spiller en viktig rolle i å opprettholde et samfunns motstandskraft i krig.

Tillit mellom innbyggere, myndigheter og samfunnsinstitusjoner er en avgjørende ressurs for samfunnets samlede motstandskraft og evne til å håndtere sammensatte utfordringer. Kunnskapsgrunnlaget for plantema *motstandskraft og tillit* bygger på forskning og analyser knyttet til samfunnets evne til å forebygge, håndtere og gjenopprette funksjoner etter kriser og alvorlige hendelser. Sentralt står kunnskap om samfunnstillit, demokratisk deltakelse, sosial

kapital, frivillighet, egenberedskap, informasjonsberedskap og befolkningens forståelse av risiko og trusler. Videre er nasjonale sikkerhetsvurderinger, trusselvurderinger og erfaringer fra tidligere kriser viktige kunnskapskilder.

Lokal produksjon og reserveløsninger som sikrer kritisk infrastruktur og forsyninger er av avgjørende betydning for å opprettholde samfunnsfunksjoner over tid. Kunnskapsgrunnlaget for plantema *forsyningssikkerhet og infrastruktur* bygger på analyser av kritiske samfunnsfunksjoner, forsyningskjeder og fysisk og digital infrastruktur. Dette omfatter blant annet energi- og kraftforsyning, transport og kommunikasjon, elektronisk kommunikasjon, vannforsyning, drivstofftilgang, matberedskap og tilgang på kritiske varer og tjenester. Nasjonale og regionale risiko- og sårbarhetsanalyser, FylkesROS, kommunale ROS-analyser og NATOs forventninger til motstandsdyktighet i kritiske samfunnsfunksjoner gir viktige bidrag til kunnskapsgrunnlaget.

Kunnskapsgrunnlaget for plantema *næringslivets rolle og sivil-militært samarbeid* bygger på kunnskap om næringsstruktur, verdikjeder, beredskapsressurser og samfunnskritiske virksomheter i Finnmark. Videre inngår kunnskap om totalforsvaret, sivilt-militært samarbeid, vertslandsstøtte, offentlige-private samarbeid og næringslivets rolle i å opprettholde samfunnsfunksjoner i fred, krise og krig. Nasjonale strategier, Totalberedskapsmeldingen, forsvars- og sikkerhetspolitiske dokumenter samt erfaringer fra øvelser og faktiske hendelser utgjør viktige deler av kunnskapsgrunnlaget. Dette suppleres av regional kunnskap om næringslivets kompetanse, kapasitet og ressurser, og deres betydning for både regional utvikling, forsyningssikkerhet og totalberedskap.

Plantemaer, overordnede samfunnsmål og strategier

Den regionale planen for robusthet og motstandskraft er bygd opp rundt fire plantemaer. For hvert plantema er det definert et overordnet samfunnsmål som beskriver en ønsket tilstand fram i tid. Videre er det definert strategier til hvert samfunnsmål. Strategiene er de veivalgene vi må ta, og den retningen vi må bevege oss i, for å oppnå det overordnede samfunnsmålet. Hvert av de overordnede samfunnsmålene og hver strategi er gitt en utfyllende beskrivende tekst som gir dypere innsikt og begrunner hva som ligger bak formuleringene.

Plantema 1: Bosetting og levende lokalsamfunn

Overordnet samfunnsmål: Levende, trygge og robuste lokalsamfunn i Finnmark

Det må bo folk i Finnmark. Levende, trygge og robuste lokalsamfunn i hele Finnmark er viktig fordi det gir befolkningen evne til å forebygge, motstå og håndtere kriser, opprettholde tilliten i samfunnet, ta vare på lokal kunnskap og bidrar til å styrke både regional og nasjonal beredskap. Stabil bosetting, lokal kompetanse, tilgjengelige offentlige tjenester, kultur- og idrettstilbud, frivillighet og næringsliv skal styrke fylkets evne til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner og nasjonale interesser i nord i fred, krise og alvorlige sikkerhetspolitiske situasjoner.

Finnmarks fortrinn må være en gevinst for de som velger å bosette seg og bli i fylket. Bruk av fylkets naturressurser må komme innbyggerne til gode. Flyruter og kollektivtransport må tilpasses innbyggernes behov. Trygge rammer og forutsigbarhet også i et lengre perspektiv er avgjørende for samfunnsutviklingen. Det må legges til rette for gode rammevilkår for befolkningen, frivillige organisasjoner og næringsliv. For å kunne skape vekst og forutsigbarhet forutsettes det et økt statlig fokus på Finnmark og en reell vilje til å iverksette virkemidler som motvirker forvitring og fraflytting.

Strategier:

1: Styrke stedsattraktivitet

Levende, trygge og robuste lokalsamfunn er selve fundamentet for beredskap, sikkerhet og samfunnets evne til å håndtere kriser i Finnmark. De fleste kommuner i Finnmark opplever imidlertid en negativ demografisk utvikling. Det vil derfor være behov for å utvikle attraktive lokalsamfunn og styrke stedstilhørigheten både for nåværende og framtidige innbyggere. Gode helsetjenester, skole og fritidstilbud samt tilgang til studietilbud, kompetanseheving, arbeidsplasser og attraktive boliger er grunnleggende forutsetninger for de som allerede er bosatt og for rekruttering av nye innbyggere.

God folkehelse og livskvalitet er grunnleggende forutsetninger for robusthet og motstandskraft i en befolkning. Befolkningens helse, mestringsevne, tillit og deltakelse styrker samfunnets evne til å forebygge, håndtere og komme seg etter kriser.

Kultur, idrett og frivilligheten er grunnsteiner i et steds attraktivitet. Møteplasser for aktivitet, opplevelser og idrett virker samlende og er viktige for at folk skal kunne leve aktive liv.

2: Styrke tilgjengelige tjenester nært folk og i samarbeid mellom kommuner

Finnmark skal ha robuste og tilgjengelige tjenester som gir innbyggerne trygghet og likeverdige tilbud uavhengig av bosted. Dette kan oppnås gjennom sterkere samarbeid mellom kommuner, desentraliserte og digitale oppgaveløsninger samt utvikling av felles fagmiljøer som sikrer nødvendig kompetanse og kapasitet. Gjennom å styrke samhandlingen mellom kommuner og

legge til rette for fleksible tjenester nært folk, skal Finnmark utvikle lokalsamfunn som er attraktive å bo i, samtidig som fylket får økt evne til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner i fredstid, kriser og alvorlige sikkerhetspolitiske situasjoner.

3: Forsterke innsats innen bolig og rekruttering

Tilgang til egnede boliger og kvalifisert arbeidskraft er avgjørende for å opprettholde levende lokalsamfunn, kritiske samfunnsfunksjoner og en robust samfunnsstruktur i hele Finnmark. Befolkningsnedgang, en aldrende befolkning og mangel på arbeidskraft utfordrer både offentlig og privat sektor. Samtidig gjør et svakt boligmarked det vanskelig å rekruttere og beholde nødvendig kompetanse. Dette svekker tjenestetilbudet, næringsutviklingen og den lokale beredskapen. En samordnet innsats mellom kommuner, fylkeskommune, statlige myndigheter, næringsliv og utdanningsaktører er nødvendig for å øke boligbyggingen, utnytte eksisterende boligmasse bedre og styrke rekrutteringen. Gjennom økt boligbygging, bedre utnyttelse av eksisterende boligmasse, målrettede rekrutteringstiltak og styrket kompetanseutvikling kan fylket legge grunnlaget for økt bosetting, sterkere arbeidsmarkeder og mer robuste lokalsamfunn i hele Finnmark.

Plantema 2: Motstandskraft og tillit

Overordnet samfunnsmål: Befolkningen i Finnmark står imot trusler og håndterer kriser. Lokale og nasjonale tiltak ivaretar beredskapen og sikkerheten.

Finnmark har en viktig betydning for nasjonens sikkerhet. I et robust og motstandsdyktig Finnmark ivaretas beredskapen og sikkerheten i samspillet mellom befolkningens egenberedskap, lokalsamfunnenes handlekraft, regionale prioriteringer og nasjonale virkemidler.

Lokale, regionale og nasjonale myndigheter har tydelige roller, god samhandling og setter inn riktige tiltak til rett tid.

Høy tillit mellom innbyggere, myndigheter og samfunnsaktører gjør det lettere å redusere sårbarheter og mobilisere ressurser på tvers av sektorer, forvaltningsnivåer, lokalsamfunn, befolkningsgrupper og generasjoner. Eksisterende styrker, nettverk og erfaringer utnyttes aktivt og målrettet.

Treffsikre nasjonale tiltak bygger på lokal og regional kunnskap, erfaringer og initiativ. Lokale og regionale aktører ivaretar sitt eget ansvar, og formidler behov, risiko og muligheter tydelig til nasjonale myndigheter.

Strategier:

1: Dele informasjon og skape felles situasjonsforståelse

Det er behov for å dele informasjon mellom samfunnsaktørene og til befolkningen som skaper felles forståelse av hvilke trusler Finnmark og Norge står overfor. En oppdatert forståelse av situasjonen i Finnmark og hvordan den utvikler seg er avgjørende for å kunne iverksette nødvendige egne tiltak og for å rapportere til nasjonale myndigheter. En god og riktig forståelse av situasjonen gjør det lettere for befolkningen og samfunnsaktørene å vite hvordan man skal handle.

Informasjonsflyt i etablerte og kjente kanaler må være oppdatert, riktig og tilpasset situasjonen, også når innholdet er krevende og vanskelig å kommunisere om. God informasjonsflyt og felles

situasjonsforståelse danner grunnlag for å styrke samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

2: Verne om demokratiet og styrke tilliten i samfunnet for å redusere sårbarheter

Det er en sentral verdi i demokratiet å hegne om ytringsfriheten, meningsmangfoldet og et debattklima med takhøyde og rom for ulike perspektiver. Iboende konfliktlinjer og interessemotsetninger i Finnmark kan utnyttes og forsterkes gjennom ytre påvirkning. Dette kan føre til unødig polarisering og intern splittelse som undergraver tilliten i samfunnet.

Manglende tillit til myndighetene og andre mennesker kan lede til opportunisme i befolkningen. Høy grad av tillit reduserer sårbarheter og styrker ytringsklimaet, forstått som evnen til å ytre seg og tåle ulike syn og meninger mellom folk, myndigheter, virksomheter og organisasjoner. Kildekritikk, bevissthet om hvem som er avsender og om informasjonen er sann, er avgjørende faktorer i dette bildet.

Finnmarks historie har gitt folk verdifulle og sammensatte historiske og kulturelle erfaringer, med forståelse og identiteter som kan bidra til å styrke samhold på tvers av mangfold. Lokalt og regionalt eierskap til egen historie og kultur er et viktig fundament. Møteplasser, som bibliotek, museer og frivillighetssentraler, er viktig for å kjenne og lære av hverandre. Frivillighet, kultur- og organisasjonsliv har betydning i lokalsamfunnene og som ressurs for å bygge samfunn. Vi er få mennesker, mange kjenner hverandre og kan støtte hverandre og stå sammen. På den måten bygges robusthet og motstandskraft.

3: Bygge beredskapsferdigheter

Det er behov for praktisk kompetanse for å sikre egen beredskap og styrke evnen til å handle i ulike situasjoner. Det er en styrke at folk i Finnmark kjenner hverandre og vet hvem som kan bidra med hva i en krise. Befolkningen bruker og kjenner naturen, og har kunnskap om å overleve i arktiske forhold. Mange har god egenberedskap med tilgang til mat, brensel og vann. Alle ekstra hender og hoder må kunne bidra og mobiliseres, på tvers av generasjoner, lokalsamfunn og folkegrupper. Det er videre behov for å styrke strategisk evne på samfunnsnivå og i virksomheter, for å kunne bygge samfunn og beredskap i Finnmark systematisk og over tid. Det er avgjørende at myndighetspersoner er til stede i Finnmark og at disse har god lokal kunnskap og høy grad av profesjonalitet. Det dreier seg om samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer og om sterkere utnyttelse av eksisterende ressurser og nettverk, lokalt, regionalt og nasjonalt. Strategien handler om å utnytte og forsterke eksisterende kunnskap, ferdigheter, holdninger og verdier, slik at innbyggerne og samfunnsaktørene styrker sin evne å utføre oppgaver og mestre utfordringer i vanskelige tider.

4: Bruke Finnmarks kompetanse og styrker

Det er et stort nasjonalt behov for tiltak som virker i Finnmark. Det er viktig å være tydelig overfor nasjonale myndigheter om hva vi tar ansvar for selv, og hva det er behov for nasjonal innsats/bidrag til.

Kunnskapen og erfaringene i Finnmark gir tyngde til å snakke om det som er viktig for oss, til å synliggjøre hvordan vi forstår situasjonen, og til å vektlegge det som binder oss sammen og gjør oss sterke. En tydelig posisjon, med klare regionale og lokale politiske prioriteringer, gjør det lettere å ta initiativ og nå fram med forslag til nasjonale tiltak. Finnmark må være ekspert på hva som virker i Finnmark.

Plantema 3: Forsyningssikkerhet og infrastruktur

Overordnet samfunnsmål: Finnmark har robuste og sammenhengende forsynings- og infrastruktursystemer som sikrer opprettholdelse av kritiske samfunnsfunksjoner under både normal drift og langvarige kriser.

Forsyningssikkerhet og robust infrastruktur er avgjørende for å opprettholde grunnleggende tjenester i Finnmark, både i hverdagen og ved kriser. Regionen er særlig sårbar for avbrudd i strøm, transport, e-kom og vareleveranser, noe som kan få store konsekvenser for liv, helse og samfunnsdrift. Presset kommuneøkonomi, til dels små fagmiljøer, utfordringer med rekruttering og dermed mulige kompetanseutfordringer kan gjøre det utfordrende å bygge motstandskraft i Finnmark.

Strategiene må derfor søke å styrke redundans, sikre stabile forsyningslinjer og øke evnen til å håndtere langvarige bortfall, både hos kommuner og andre offentlige og private aktører. Dette innebærer bedre beredskapslagre, reservekapasitet, kompetanseoppbygging og tettere samarbeid mellom offentlige og private aktører. Det må også sikres at fysisk infrastruktur er av en slik standard at robusthet kan opprettholdes.

Særlig utfordrende er det at det er en veldig anstrengt situasjon med tanke på tilgangen av elektrisk kraft i hele Finnmark. Det oppleves stor motstand mot lokal produksjon i Finnmark, noe det må jobbes med skal tilgangen til elektrisk kraft styrkes i fylket.

Målet er et mer motstandsdyktig og selvforsynt Finnmark, som kan opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner og håndtere både klima- og sikkerhetspolitiske kriser.

Strategier:

1: Styrke robusthet og redundans (reservekapasitet) i kritisk infrastruktur

Kritiske samfunnsfunksjoner må kunne opprettholdes ved bortfall av en eller flere infrastrukturer. Det betyr at redundans i for eksempelvis strøm, e-kom og transport må styrkes. Sikkerhet rundt drikkevannskilder er av avgjørende betydning for robustheten. Det må også sikres lokal tilgang til mat og vann, og det må etableres lagre i Finnmark for medisiner, drivstoff og matvarer for å sikre robustheten i fylket. Fysisk infrastruktur må vedlikeholdes slik at den holder nødvendig standard for det formål den er etablert. Dette gjelder både bygg, energi- og transportinfrastruktur. Klimaendringer spiller inn, og de ulike årstidene fører med seg ulike utfordringer. Dette må det tas høyde for når det jobbes med å styrke forsyningssikkerheten.

2: Styrke forsyningssikkerhet for innbyggere og virksomheter

Finnmark skal ha robuste og tilgjengelige tjenester som gir innbyggerne trygghet og likeverdige tilbud uansett hvor de bor i fylket. Forsyningssikkerhet må integreres i både offentlig og privat planlegging, og det må samarbeides der det er mulig. Dette kan gjelde eksempelvis i planlegging og kontraktsinngåelse for tjenester. Ansvarsforhold i krisehåndtering må enda tydeligere avklares, og det bør etableres faste samarbeidsarenaer mellom kommuner, fylkeskommunen, statlige aktører og privat næringsliv.

Innbyggerne må bli enda mer tydeliggjort viktigheten av at et felles bidrag til beredskap fører til at sårbarhet reduseres og motstandskraft bygges opp.

3: Tilrettelegge for økt lokal produksjon og dermed redusere sårbarhet

Et robust Finnmark forutsetter at kritiske samfunnsfunksjoner kan opprettholdes også under langvarige forstyrrelser. Tilgangen til energi er anstrengt i hele Finnmark, dette gjelder både

elektrisitet, drivstoff og annen energi. Lokal produksjon er avgjørende for at fylket skal kunne oppleve redusert sårbarhet. Det samme gjelder for matvarer. Målet må være å redusere avhengighet av tilførsel utenfra og unngå sårbare linjer i forhold til etterforsyning og tilførsel av nødvendige varer og tjenester. Lokal og regional reservekapasitet må bygges opp skal fylket redusere sårbarheten mot kommende kriser.

Plantema 4: Næringslivets rolle og sivilt-militært samarbeid

Overordnet samfunnsmål: Finnmark har et robust og konkurransedyktig næringsliv som en integrert del av totalberedskapen, som sikrer at sivile og militære aktører sammen opprettholder kritiske funksjoner, leveranser og verdiskaping i fred, krise og krig

Næringslivet skal bidra til verdiskaping, sysselsetting og bærekraftig utvikling i normal drift, samtidig som det har kapasitet og fleksibilitet til å understøtte samfunnets behov i fred, krise og krig.

Gjennom tett samarbeid mellom offentlige myndigheter, næringslivet, sivile aktører og Forsvaret/forsvarssektoren skal Finnmark sikre tilgang til kritiske varer, tjenester, (infrastruktur og kompetanse) som er nødvendig for å opprettholde samfunnsfunksjoner, forsyningssikkerhet og operativ evne.

Gjennom sterke lokale og regionale verdikjeder, strategiske partnerskap og effektiv ressursutnyttelse skal sivile og militære aktører sammen sikre kontinuitet i kritiske leveranser og tjenester, slik at Finnmark er best mulig rustet til å møte utfordringer i fred, krise og krig.

Strategier:

1: Styrke næringslivets kompetanse/rolle i totalberedskapen

Næringslivet er en sentral aktør i totalberedskapen og besitter ressurser, kompetanse og kapasiteter som er avgjørende for samfunnets evne til å forebygge, håndtere og gjenopprette funksjoner i fred, krise og krig. Det er viktig å få en oversikt over disse beredskapsressursene. Bedriftene må bygge beredskap internt gjennom kompetanseheving, strukturer og planer for å kunne bidra aktivt i totalberedskapen.

Videre er landbruksnæringen en viktig del av dette.

Offentlige anskaffelser representerer en betydelig markedsmulighet for næringslivet i Finnmark og er samtidig et viktig virkemiddel for å styrke regional beredskap, verdiskaping og sysselsetting.

2: Styrke offentlig-privat samarbeid for å utvikle (fleksible og skalerbare) kapasitet(er) samt styrke kompetanseoverføring på tvers av sektorer og bransjer

Offentlig-privat samarbeid er en sentral forutsetning for å styrke totalberedskapen og sikre effektiv håndtering av samfunnets utfordringer i fred, krise og krig. Gjennom felles planlegging, kompetansedeling, øvelser og erfaringsutveksling skal offentlige og private aktører sammen utvikle fleksible og skalerbare kapasiteter som kan mobiliseres ved behov.

Samarbeidet skal styrke kompetanseoverføring på tvers av sektorer og bransjer, bidra til mer effektiv ressursutnyttelse og legge grunnlag for økt samhandling mellom aktører med komplementære ressurser og kompetanser. Dette skal styrke samfunnets evne til å opprettholde kritiske funksjoner og ivareta sivile og militære behov i fred, krise og krig.

Dette omfatter kartlegging av beredskapsrelevante ressurser og kompetansemiljøer, bred deltakelse i utarbeidelse av planverk og øvelser, styrking av offentlig-private samarbeidsarenaer og bedre utnyttelse av lokale og regionale leverandørmiljøer. Slik kan næringslivet bidra til økt forsyningssikkerhet, større samfunnsrobusthet og en mer slagkraftig totalberedskap i Finnmark.

Oppfølging og iverksetting av planen

De fire plantemaene i den regionale planen med tilhørende samfunnsmål og strategier setter retning for arbeidet med å styrke robusthet og motstandskraft i Finnmark. Den regionale planens handlingsprogram viser hvordan planen skal følges opp i praksis.

Det viktigste grepet i den første versjonen av handlingsprogrammet er å sikre en helhetlig og koordinert regional tilnærming til arbeidet med å styrke robusthet og motstandskraft i Finnmark.

I beredskap, totalforsvar og samfunnssikkerhet er det mange aktører på ulike nivå som har sentrale roller innenfor ulike ansvarsområder. Den regionale planen må bidra innenfor allerede eksisterende strukturer, roller, ansvar og arenaer. Planens handlingsprogram må understøtte og supplere det som allerede foregår i regi av de sentrale og regionale beredskapsaktørene.

En sentral del av arbeidet er å lære og forstå hverandres roller og ansvar. Arbeidet med den regionale planen har i seg selv bidratt til en bredere samling i sivilsamfunnet, ved å involvere flere og andre aktører enn de som hittil naturlig har hørt hjemme i de etablerte strukturene og prosessene i beredskapsarbeidet.

Handlingsprogrammet for den regionale planen må være dynamisk, og tilpasset til en urolig verden og et trusselbilde som er i stadig utvikling. Aktørene må samarbeide videre for å finne ut hvordan planens målsettinger kan realiseres gjennom ulike tiltak. Det er behov for å organisere det videre arbeidet som en felles prosess, med løpende vurdering av hvilke tiltak og aktiviteter som vil gi størst effekt, og som samfunnet og aktørene samtidig har tilstrekkelig kraft til å gjennomføre.

Videre arbeid med handlingsprogrammet må organiseres på en måte som sikrer samordning mellom fylkeskommune, kommuner, statlige organer og andre regionale og lokale aktører.

For å skape felles forståelse, utvikle tiltak og prioritere ressursbruk kan det være aktuelt å videreføre strukturen med en ekstern ressursgruppe som skal følge arbeidet videre. Det kan også etableres arbeidsgrupper og egne strukturer knyttet til de fire plantemaene.

Finnmark fylkeskommune kan, sammen med Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Senter for motstandskraft i nord, være et nav for det videre arbeidet. Det kan f. eks etableres en fylkeskommunal koordinator for oppfølgingsarbeidet ved Senter for motstandskraft i nord.

En mer detaljert oppfølgingsplan vil bli innarbeidet i handlingsprogrammet etter høringsrunden.

Definisjoner

- **Robusthet:** Evnen et samfunn, en organisasjon eller et system har til å tåle belastninger og opprettholde viktige funksjoner når det utsettes for uønskede hendelser.
- **Motstandskraft:** Evnen til å forebygge, motstå, håndtere og tilpasse seg alvorlige hendelser, samt gjenopprette funksjoner og eventuelt komme styrket ut etterpå. Begrepet er bredere enn robusthet og omfatter også læring og omstilling.
- **Totalforsvaret:** Det gjensidige samarbeidet og den samlede utnyttelsen av sivile og militære ressurser for å forebygge og håndtere kriser, sikkerhetspolitiske kriser og krig.
- **Samfunnssikkerhet:** Samfunnets evne til å beskytte befolkningen og opprettholde viktige samfunnsfunksjoner og grunnleggende nasjonale interesser mot hendelser som setter liv, helse, verdier eller samfunnets stabilitet i fare.
- **Situasjonsforståelse:** En helhetlig forståelse av hva som har skjedd eller kan skje, hvilke aktører, verdier og funksjoner som berøres, hvordan situasjonen kan utvikle seg, og hvilke tiltak som kan være nødvendige. Situasjonsforståelse bygger på bearbeidet og vurdert informasjon – ikke bare innsamlede fakta.
- **Påvirkning:** Forsøk på å forme menneskers oppfatninger, holdninger, beslutninger eller handlinger. Påvirkning kan være åpen og legitim, men også skjult, manipulerende eller koordinert.
- **Desinformasjon:** Uriktig eller villedende informasjon som produseres eller spres bevisst for å påvirke, villede eller skade. Dette skiller seg fra feilinformasjon, som er uriktig informasjon som deles uten hensikt om å villede.
- **Beredskapsprinsippene:** Fire grunnleggende prinsipper for organiseringen av norsk beredskap og krisehåndtering:
    - **Ansvarsprinsippet:** Den som har ansvar for et område i normalsituasjonen, har også ansvar for beredskapsforberedelser og håndtering av ekstraordinære hendelser på området.
    - **Likhetsprinsippet:** Organiseringen under en krise skal være mest mulig lik den ordinære organiseringen.
    - **Nærhetsprinsippet:** En krise skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå.
    - **Samvirkeprinsippet:** Hver aktør har et selvstendig ansvar for å samarbeide best mulig med relevante aktører om forebygging, beredskap og krisehåndtering.

Aktører

Aktører nevnt i handlingsprogrammet

- **Finnmark fylkeskommune:** Regional planmyndighet og samfunnsutvikler som samordner oppfølgingen av planen og regionale tiltak.
- **Fylkestinget:** Fylkeskommunens øverste folkevalgte organ, som vedtar planen og fastsetter regionale prioriteringer.
- **Statsforvalteren:** Statens regionale samordningsmyndighet for blant annet samfunnssikkerhet, beredskap og oppfølging av kommunene. Gjennom Fylkesberedskapsrådet bidrar Statsforvalteren til samordning mellom sentrale beredskapsaktører i fylket
- **Fylkesberedskapsrådet:** Regional samhandlingsarena som samler sentrale beredskapsaktører for koordinering og felles situasjonsforståelse.
- **Senter for motstandskraft i Nord:** Statlig knutepunkt i Kirkenes som skal styrke samordning, kompetanseutvikling og samarbeid mellom offentlige myndigheter, kommuner, Forsvaret og nordiske partnere, med særlig vekt på robusthet og motstandskraft i nordområdene
- **Kommunene:** Lokale myndigheter med ansvar for tjenester, samfunnsutvikling, arealplanlegging og lokal beredskap.
- **Regionråd (interkommunale politiske råd – IPR):** Politiske samarbeidsorganer som samordner kommunenes interesser og felles initiativer.
- **KS:** Kommunesektorens organisasjon og utviklingspartner for kommuner og fylkeskommuner.
- **Finnmark politidistrikt:** Ansvarlig for politiberedskap, forebygging, redning, krisehåndtering og opprettholdelse av ro og orden.
- **Forsvaret, Heimevernet ved HV-17 og forsvarssektoren:** Militære aktører som ivaretar forsvarsevne og bidrar i totalforsvaret og det sivil-militære samarbeidet.
- **Sametinget:** Folkevalgt organ for samene som ivaretar samiske interesser, kunnskap og perspektiver i plan- og beredskapsarbeidet.
- **Husbanken:** Statlig virkemiddelaktør for boligpolitikk, finansiering og utvikling av gode og egnede boliger.
- **UiT Norges arktiske universitet:** Utdannings- og forskningsaktør som bidrar med kunnskap, kompetanse og fagmiljøer i nord.
- **Barentssekretariatet:** Aktør for grenseoverskridende samarbeid, nettverk og kontakt mellom samfunn i Barentsregionen.
- **Digitaliseringsaktører og -initiativer, blant annet Digi 2030, Digital Norway og DigiTROFI:** Miljøer som utvikler digital kompetanse, samarbeid og løsninger for mer tilgjengelige og robuste tjenester.
- **Offentlige virksomheter på alle forvaltningsnivåer, statlige etater og nasjonale myndigheter:** Myndigheter og fagorganer som bidrar med regelverk, virkemidler, finansiering, kompetanse og nasjonal samordning.
- **Offentlige oppdragsgivere:** Innkjøpere som kan bruke anskaffelser strategisk for å styrke lokale leverandører, forsyningssikkerhet og beredskap.
- **Frivillige organisasjoner:** Medlemsbaserte organisasjoner på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.
- **Arbeidsgivere og næringslivet:** Private og offentlige virksomheter som sikrer arbeidsplasser, kompetanse, varer, tjenester og beredskapskapasiteter.
- **Private virksomheter:** Bedrifter og andre private aktører som må planlegge for kontinuitet og bidra med ressurser og tjenester i kriser.

- **Boligaktører:** Utbyggere, eiendomsaktører og andre som bidrar til boligbygging, boligutvikling og bedre utnyttelse av boligmassen.
- **Kraftbransjen:** Produsenter, netteiere og andre energiaktører med ansvar for stabil kraftforsyning, reservekapasitet og lokal energiproduksjon.
- **Matvareprodusenter:** Primærprodusenter og foredlingsaktører som bidrar til lokal matproduksjon, verdikjeder og matberedskap.
- **Transportbransjen:** Aktører som opprettholder person- og godstransport og kritiske forsyningslinjer.
- **Tilbydere av elektronisk kommunikasjon:** Leverandører av mobil-, internett- og kommunikasjonsinfrastruktur som må sikre robuste og alternative forbindelser.
- **Næringshager:** Lokale og regionale utviklingsmiljøer som støtter etablering, innovasjon, kompetanse og samarbeid i næringslivet.
- **Næringsforeninger:** Medlemsorganisasjoner som representerer bedrifter og legger til rette for samarbeid, dialog og kompetansedeling.
- **NHO og NHO Arktis:** Arbeidsgiver- og næringslivsorganisasjoner som representerer bedriftenes interesser og bidrar til samarbeid om kompetanse og beredskap.
- **LO:** Arbeidstakerorganisasjon som representerer ansatte og bidrar med arbeidslivsperspektiver i samfunns- og beredskapsarbeidet.
- **Innovasjon Norge:** Statlig virkemiddelaktør som støtter innovasjon, næringsutvikling, omstilling og robuste regionale verdikjeder.
- **Kunnskaps- og kulturinstitusjoner:** Museum, bibliotek, arkiv, teater m.fl.

Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark 2027 – 2039

Handlingsprogram 2027 - 2030

Høringsutkast

Høringsutkastet vedtatt sendt på høring av fylkesutvalget 10. november 2026 (sak 90/26)

Innhold

Innledning 19
Bosetting og levende lokalsamfunn 20
Motstandskraft og tillit 21
Forsyningssikkerhet og infrastruktur 23
Næringslivets rolle og sivil-militært samarbeid 25

Innledning

Handlingsprogram for regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark skal sikre en helhetlig og koordinert regional tilnærming til arbeidet med å styrke robusthet og motstandskraft i Finnmark.

Planens handlingsprogram må understøtte og supplere det som allerede foregår i regi av de sentrale og regionale beredskapsaktørene.

Videre arbeid med handlingsprogrammet må organiseres på en måte som sikrer samordning mellom fylkeskommune, kommuner, statlige organer og andre regionale og lokale aktører.

Det pågår og settes i gang mange initiativer på flere nivåer og i de ulike sektorene. Denne første versjonen av handlingsprogrammet gir ikke helhetlig oversikt over alt som foregår og igangsettes som bidrar til å styrke robusthet og motstandskraft i Finnmark. Det er likevel naturlig at den regionale planen og handlingsprogrammet fungerer som en paraply som inkluderer aktiviteter som naturlig hører hjemme og understøtter planens målsettinger.

Handlingsprogrammet skal vurderes rullert årlig, noe som gir mulighet til å konkretisere flere tiltak etter hvert som planen iverksettes.

Handlingsprogrammet har en varighet på fire år og skal vurderes rullert årlig.

Handlingsprogrammet er strukturert etter hvert plantema og inneholder de overordnete samfunnsmålene med tilhørende strategier, overordnede tiltak med eksempler på aktiviteter.

For hver strategi med tilhørende tiltak og aktiviteter er det foreslått hvilke aktører som er sentrale for gjennomføring av tiltak.

Bosetting og levende lokalsamfunn

Overordnet samfunnsmål:

Levende, trygge og robuste lokalsamfunn i Finnmark

Strategi 1: Styrke stedsattraktivitet

Overordnet tiltak

Styrke ordninger med tilskudd til frivillige organisasjoner og støtte prosjekter som legger til rette for bolyst, innbyggerinitiativ og lokal deltakelse.

Eksempler på aktiviteter

- Støtte innbyggerinitiativ og frivillighet
- Skape møteplasser på tvers av generasjoner og befolkningsgrupper
- Utvikle fadderordninger for tilflyttere i lokalsamfunnene
- Forsterke folkehelsearbeidet i Finnmark
- Initiere et utviklingsprogram for å styrke kultur og frivilligheten i Finnmark, som skal bidra til levende og robuste lokal samfunn

Aktører

Finnmark fylkeskommune, kommuner og regionråd (IPR), Statsforvalteren, frivillige organisasjonert, arbeidsgivere, kunnskaps- og kulturinstitusjoner og næringslivet

Strategi 2: Styrke tilgjengelige tjenester nært folk og i samarbeid mellom kommuner

Overordnet tiltak

Utvikle mer tilgjengelige, desentraliserte og robuste tjenester gjennom samarbeid og digitale løsninger.

Eksempler på aktiviteter

- Prøve ut digitale og desentraliserte tjenesteløsninger
- Videreutvikle interkommunale samarbeidsmodeller
- Videreutvikle regionale ressurs- og beredskapsnettverk
- Styrke og videreutvikle lokale arrangører av kulturtilbud, frivillighetens aktiviteter mm.

Aktører

Finnmark fylkeskommune, Digitaliseringsaktører/-initiativer (Eks: Digi 2030, Digital Norway, DigiTROFI), KS, kommuner og regionråd (IPR), Statsforvalteren, Senter for motstandskraft i Nord

Strategi 3: Forsterke innsats innen bolig og rekruttering

Overordnet tiltak

Styrke samordnet innsats for boligbygging, attraktive bomiljøer og rekruttering av arbeidskraft i hele Finnmark.

Eksempler på aktiviteter

- Identifisere flaskehalser i boligsituasjonen
- Utvikle alternative boligløsninger
- Etablere samarbeidsarenaer og prøve ut modeller for samarbeid mellom kommuner, grunneiere, utbyggere og næringsliv.

Aktører

Husbanken, kommuner, Finnmark fylkeskommune, næringslivet, boligaktører og Statsforvalteren.

Motstandskraft og tillit

Overordnet samfunnsmål:

Befolkningen i Finnmark står imot trusler og håndterer kriser. Lokale og nasjonale tiltak ivaretar beredskapen og sikkerheten

Strategi 1: Dele informasjon og skape felles situasjonsforståelse

Overordnet tiltak

Styrke kunnskapsdeling, situasjonsforståelse og samordnet kommunikasjon om risiko og beredskap.

Eksempler på aktiviteter

- Etablere og videreutvikle møteplasser, nettverk og informasjonskanaler
- Tilby beredskapsinformasjon på samisk og andre minoritetsspråk
- Tilpasse nasjonale veiledere til Finnmark
- Gjennomføre øvelser som involverer virksomheter og befolkning.

Aktører

Finnmark fylkeskommune, kommuner og regionråd (IPR), KS, Fylkesberedskapsrådet, Statsforvalteren, Senter for motstandskraft i nord, Finnmark politidistrikt og Forsvaret ved HV-17.

Strategi 2: Verne om demokratiet og styrke tilliten i samfunnet for å redusere sårbarheter

Overordnet tiltak

Bygge kunnskap, møteplasser og samarbeid som styrker tillit, demokratiforståelse og motstandskraft mot påvirkning og utenforskap.

Eksempler på aktiviteter

- Kartlegge status og utviklingen i samfunnstillit
- Styrke opplæring i kildekritikk og desinformasjon
- Forsteke bibliotek, museer, kulturinstitusjoner, idrett og frivilligheten som demokratiske møteplasser
- Initiere et utviklingsprogram for møteplasser for kultur og frivillighet.
- Videreutvikle samarbeid over landegrenser i nord
- Følge opp anbefalinger knyttet til samiske samfunn og urfolk.

Aktører

Finnmark fylkeskommune, kunnskaps- og kulturinstitusjoner, frivillige organisasjoner, Sametinget, Finnmark politidistrikt, UiT, Barentssekretariatet, kommuner, regionråd (IPR) og KS.

Strategi 3: Bygge beredskapsferdigheter i virksomheter og i befolkningen

Overordnet tiltak

Utvikle praktisk beredskapskompetanse og handlingsberedskap i hele befolkningen.

Eksempler på aktiviteter

- Videreføre beredskapsopplæring i videregående skole
- Utvikle tilpassede opplæringspakker for flere målgrupper
- Samle regional beredskapsinformasjon i en digital kanal
- Arrangere egenberedskapsaktiviteter og lavterskeløvelser
- Styrke ferdigheter innen digital sikkerhet
- Etablere/styrke tilskuddsordninger og prosjekter som bidrar til å styrke befolkningens ferdigheter innen egenberedskap, herunder matberedskap.
    - Økt bruk av «Inn på tunet» og «Ut på vidda» som lærings og omsorgsarena. I tråd med regjeringens mål om en mer aktiv skole, bør det benyttes anledningen til å gi barn og unge i fylket, mer kunnskap om

matproduksjon og foredling, gjennom bruk av læringsarenaer som gårdsbruk og siidaer tilbyr. Det kan f. eks gis tilskudd til skoler og barnehager til å opprette skolehager i samarbeid med gårder og siidaer.
Aktører
Beredskapsaktører (Politiet, Forsvaret Statsforvalter m.fl), Finnmark fylkeskommune, Senter for motstandskraft i nord, frivillige organisasjoner
Strategi 4: Bruke Finnmarks kompetanser og styrker
Overordnet tiltak
Synliggjøre og mobilisere Finnmarks erfaringer, kompetansemiljøer og regionale fortrinn i nasjonalt beredskapsarbeid.
Eksempler på aktiviteter
• Utvikle hospiteringsordninger for statlige aktører, departementer, direktorater mm • Arbeide for flere statlige miljøer og beredskapsfunksjoner i Finnmark • Samordne strategisk påvirkningsarbeid mot nasjonale myndigheter • Styrke fortellingen om Finnmark som kunnskaps- og erfaringsregion (Ekspertrollen). • Styrke institusjoner og organisasjoner i Finnmark som kan ta en aktiv rolle i arbeidet. • Sikre at kulturmiljø og kulturarven i Finnmark er en integrert del av beredskapsarbeidet
Aktører
Offentlige virksomheter på alle forvaltningsnivåer, Fylkestinget, Sametinget, regionråd (IPR), kunnskaps- og kulturinstitusjoner, frivillige organisasjoner og Senter for motstandskraft i nord.

Forsyningssikkerhet og infrastruktur

Overordnet samfunnsmål:

Finnmark har robuste og sammenhengende forsynings- og infrastruktursystemer som sikrer opprettholdelse av kritiske samfunnsfunksjoner under både normal drift og langvarige kriser.

Strategi 1: Styrke robusthet og redundans (reservekapasitet) i kritisk infrastruktur

Overordnet tiltak

Redusere sårbarhet og styrke reservekapasitet i kritisk infrastruktur og forsyning.

Eksempler på aktiviteter

- Utvikle alternative løsninger for kraft, elektronisk kommunikasjon, vann og transport,
  - F. eks. se på muligheter for produksjon av egen strøm, bl. ved bruk av lokale vindmøller, solceller på tak av driftsbygninger og bioenergi.
  - Etablere en tilskuddsordning
  - Kompetansetiltak
  - Kartlegge planforutsetninger som kan være til hinder for slik etablering
- Klimatilpasse infrastrukturen
- Sikre og overvåke infrastruktur
- Ivareta drikkevannskilder og sørge for trygg og stabil drikkevannsforsyning
- Etablere beredskapslagre for kritiske varer
- Utvikle samarbeid mellom kommuner for flere av de nevnte eksemplene

Aktører

Finnmark fylkeskommune, kommuner, Statsforvalteren, kraftbransjen, matvareprodusenter, transportbransjen og tilbydere av elektronisk kommunikasjon.

Strategi 2: Styrke beredskap både hos innbyggere og virksomheter

Overordnet tiltak

Forbedre planlegging, samhandling og beredskapsforståelse på tvers av offentlig sektor, næringsliv og lokalsamfunn.

Eksempler på aktiviteter

- Planlegge og øve på relevante scenarioer
- Utvikle felles planverk der det er hensiktsmessig
- Styrke offentlig-privat samhandling
- Styrke de frivillige organisasjonene som beredskapsressurser
- Gi lokalt tilpasset informasjon til innbyggerne

Aktører

Finnmark fylkeskommune, Statsforvalteren, Senter for motstandskraft i nord, kommuner, private virksomheter, nasjonale myndigheter og statlige etater

Strategi 3: Tilrettelegge for økt lokal produksjon og dermed redusere sårbarhet

Overordnet tiltak

Styrke regional selvforsyning og lokale verdikjeder for energi og mat, med fokus på infrastruktur som foredling, pakking, lagring og distribusjon. Se helheten i matsystemet.

Eksempler på aktiviteter

- Videreutvikle lokal energiproduksjon
- Styrke initiativer fra næringsdrivere som produserer lokalmat, slik som reko-ringer, bondens markeder.
  - F. eks ved å gi støtte til arrangører av kulturarrangementer og festivaler som legger til rette matarrangementer.
- Videreutvikle lokal matproduksjon
- Bruke offentlige innkjøp til å støtte lokal matproduksjon

• Formidle behovet for lokal produksjon • Ta vare på tradisjonell kunnskap om høsting, lagring og bearbeiding av råvarer
Aktører
Kraftbransjen, matvareprodusenter, kommuner, Finnmark fylkeskommune og statlige aktører.

Næringslivets rolle og sivil-militært samarbeid

Overordnet samfunnsmål:

Finnmark har et robust og konkurransedyktig næringsliv som en integrert del av totalberedskapen, som sikrer at sivile og militære aktører sammen opprettholder kritiske funksjoner, leveranser og verdiskaping i fred, krise og krig

Strategi 1: Styrke næringslivets kompetanse og rolle i totalberedskapen

Overordnet tiltak

Styrke næringslivets evne til å bidra i totalberedskapen og utvikle robuste regionale leverandør- og verdikjeder.

Eksempler på aktiviteter

- Videreutvikle leverandørutvikling og markedsdialog
- Veilede om sikkerhet og beredskap i anskaffelser
- Stimulere til kontinuitetsplanlegging og beredskapstiltak i næringslivet
- Kartlegge status for matproduksjon i fylket (kjøtt, fisk, korn, potet, grønnsaker mm)
- Styrke lokal matberedskap og offentlig innkjøp av lokalmat.
    - F. eks få på plass en avtale der forsvaret og andre offentlige innkjøpere av mat forplikter seg til å kjøpe poteter av lokale bønder etter hvert som de kommer i gang med produksjon.

Aktører

Finnmark fylkeskommune, næringshager, næringsforeninger, næringslivet, NHO og NHO Arktis, LO, KS, offentlige oppdragsgivere, Innovasjon Norge, Statsforvalteren, politiet og forsvarssektoren.

Strategi 2: Styrke offentlig-privat og sivil-militært samarbeid

Overordnet tiltak

Utvikle fleksible kapasiteter, bedre ressursoversikt og økt kompetanseoverføring på tvers av sektorer og bransjer.

Eksempler på aktiviteter

- Videreutvikle etablerte samarbeidsarenaer
- Kartlegge beredskapsrelevante ressurser, kompetansemiljøer og kritiske funksjoner
- Etablere møteplasser og øvelser for offentlig, privat og sivil-militært samarbeid

Aktører

Statsforvalteren, HV 17, Forsvaret og forsvarssektoren, politiet, næringslivet, næringshager, næringsforeninger, kommuner og Finnmark fylkeskommune.